

M E S E Č N I L I S T O O B Č I N E Š O Š T A N J

OKTOBER

PRILOGA
LIST - KULTURA

OSREDNJA SLOVESNOST
OB PRAZNIKU OBČINE
str. 5

TRETJI SHOD URŠK NA
URŠLJI GORI
str. 8

ŠOŠTANJ 2121
str. 14

ISSN 1581-8373

Poštnina
plačana pri
pošti 3325
Šoštanj

LETO XXV
ŠT. 10
28. OKTOBER 2021
3€

**REVIJA ZA KULTURNA
IN DRUGA VPRAŠANJA
OBČINE ŠOŠTANJ IN ŠIRŠE**

Izdaja
Zavod za kulturo Šoštanj,
Trg svobode 12, 3325 Šoštanj,
zanj Kajetan Čop, direktor.
Izdajanje Lista finančno omogoča
Občina Šoštanj, zanjo Darko Menih,
župan.

Odgovorni urednik
Jože Volk

Vodenje redakcije
mag. Milojka B. Kompreg

Jezikovni pregled
Jože Volk

Oblikovanje, prelom strani
Media Center, Marko Gorjup s. p.

Tisk
Grafika Gracer d. o. o.

Naklada
600 izvodov

**Kritične pripombe na vsebino ali obliko
Lista bodo dosegle svoj namen
le, če jih boste posredovali s kratkim
sporočilom na e-naslov
list.revija@gmail.com.**

Vse sodelavce prosimo, da prispevke
za **LIST št. 11/2021** pošljete najkasneje
do 15. novembra 2021 na elektronski
naslov list.revija@gmail.com.

Foto naslovnice – Dejan Tonkli

List je naprodaj v Trafiki
3dva na Glavnem trgu,
Šoštanj.

KAZALO

Napovednik	2
Naša Občina	4
Dogodki in ljudje	8
Zadnja novica	9
Naša društva	10
Fotoanekdota	11
Življenje piše zgodbe	12
Šoštanj 2121	14
Šola in vrtec	16
Razvedrilo	19
Sodišče	20

ZVRST	KDAJ	KAJ	KJE	VABI VAS
RAZSTAVA	november 2021	Aleksander Kavčnik: Ob šoštanjsem občinskem prazniku	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
BOŽIČ	torek, 2. 11.–3. 12.	Božiček za en dan ali majhna škatla za velik nasmeh	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
PREDAVANJE	sreda, 3. 11., 18.00	Dr. Jonatan Vinkler: Proti vsem: človek novega veka in njegove težave (verske vojne, husitska vojna, turška nevarnost, epidemije ...)	Mestna galerija Šoštanj	Zavod za kulturo Šoštanj
PLANINSTVO	sobota, 6. 11.	Od Miklavža do Miklavža (izlet, lahka pot)	Šoštanj	Planinsko društvo Šoštanj
SEJEM	ponedeljek, 8. 11., 10.00–18.00	Knjižni sejem	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
POTOPIS	torek, 9. 11., 18.30	Potopis Viki Grošelj	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
GLEDALIŠČE	sreda, 10. 11., 19.00	Abonma in drugi, Slovenec in pol	Kulturni dom Šoštanj	Zavod za kulturo in SiTi teater
PRAVLJICE	četrtek, 11. 11., 17.00	Pravljčna joga	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
RAZSTAVA	petek, 12. 11., 18.00	Metamorfoze oljke – razstavlja Živa Agrež	Mestna galerija Šoštanj	Zavod za kulturo in SiTi teater
USTVARJALNICA	četrtek, 18. 11., 17.00	Četrtkova peta	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
PREDSTAVITEV	četrtek, 19. 11., 18.00	Predstavitve knjige Letalstvo v Šaleški dolini po drugi svetovni vojni, avtor Miran Aplinc in projekcija filma Letalstvo v Šaleški dolini, avtorica Pina Špegel	Kulturni dom Šoštanj	Muzej usnjarstva na Slovenskem, Šoštanj, enota MV
PRAVLJICE	četrtek, 25. 11., 17.00	Pravljčna meditacija za otroke z Janjo in medvedkom Tapkom	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
STAND UP	četrtek, 26. 11., 19.00	Večer smeha – Gašper Bergant, Žan Papič, Dejan Ikovič – Bushi	Kulturni dom Šoštanj	Matic Mežnar s. p. – MM Eventi
PLANINSTVO	petek, 27. 11.	Od Miklavža do Miklavža (izlet, lahka pot)	Šoštanj	Planinsko društvo Šoštanj

Šport Kultura in umetnost Splošno

Napovednik prireditve je objavljen v reviji List, v časopisu Naš čas in na spletnem portalu Šoštanj.info (<http://www.sostanj.info>).
Podatke o prireditvah pošljite na elektronski naslov: prireditve@sostanj.net

Ob dnevu reformacije in dnevu spomina na mrtve vsem želimo, da razmislimo o nas samih in si kulturno prizadevamo za izboljšanje naše skupne stvarnosti.

Zavod za kulturo Šoštanj

Komunalno podjetje Velenje, d. o. o. obvešča, da bo ob dnevu spomina na mrtve zaradi povečanega prometa proti pokopališču Podkraj in pokopališču Škale začasno spremenjen prometni režim. Promet bo potekal ENOSMERNO.

Preusmeritev prometa bo urejena s prometno signalizacijo, usmerjanje prometa bodo izvajali občinski redarji, policisti Policijske postaje Velenje in člani ZŠAM.

Spremenjen prometni režim bo veljal 31. 10. in 1. 11. 2021, med 6. in 20. uro.

Vse udeležence v prometu prosimo, da upoštevajo postavljeno cestno prometno signalizacijo in navodila pooblaščenih uradnih oseb.

Komunalno podjetje Velenje
POGREBNA SLUŽBA
03 896 44 90
03 896 44 91
041 304 333
24 ur na dan
Plačilo na obroke

pokopalisce.podkraj@kp-velenje.si

NAROČILNICA

Naročam revijo List do pisnega preklica

Ime in priimek

Naslov (ulica in kraj)

E-naslov ali telefon

Podpis

Naročilnico pošljite po navadni pošti na naslov:
Zavod za kulturo Šoštanj, Trg svobode 12, 3325 Šoštanj ali
na e-naslov: list.revija@gmail.com.

Cena letne naročnine (11 števil) je 20 €, cena posamezne številke pa 3 €.

NAŠA OBČINA

Odmera nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča – NUSZ za leto 2022

Javljanje sprememb oz. podatkov za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča

Skladno z določili Odloka o uporabi stavbnega zemljišča naprošamo in obveščamo lastnike in/ali uporabnike nepremičnin, da na upravo Občine sporočite vse spremembe, nastale na nepremičninah (lastništvo, nakup, prodaja, dedovanje, oddaja nepremičnine v najem ...) oz. vse morebitne spremembe, ki bi imele kakršenkoli vpliv na spremembo odmere nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča. Spremembe nam sporočite najkasneje do 31. 12. 2021. Pravočasno sporočene spremembe bodo upoštevane pri izračunu oz. odmernih odločbah za obdobje jan.–dec. 2022.

Po zgoraj navedenem datumu bo Občina posredovala obstoječe podatke za odmero nadomestila za

uporabo stavbnega zemljišča za leto 2022 v obdelavo na Finančni urad RS.

Zavezanci ste tudi med letom dolžni vse spremembe, ki kakorkoli vplivajo na določitev nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča, javiti v roku 30 dni od nastanka spremembe (skladno z Odlokom o NUSZ v Občini Šoštanj, Uradni list Občine Šoštanj, št. 7/2017).

Vse dodatne informacije ali vpogled v podatke nepremičnin lahko zavezanci osebno pridobite v času uradnih ur na upravi Občine Šoštanj, preko e-maila: obcina@sostanj.si ali preko telefonskega kontakta: 03-89-84-328/03-89-84-320.

Na občinski spletni strani sta objavljeni obvestili, kaj je Davek od premoženja in kaj Nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča.

TJAŠA REHAR

Zapora ceste do Doma ribičev v Šoštanju

Na območju Cankarjeve ceste v Šoštanju trenutno poteka gradnja nove toplotne postaje. Zgraditi bo treba tudi nov cevovod, ki bo potekal v cestnem telesu.

Zaradi del bo zaprta cesta, ki vodi do Doma ribičev. Popolna zapora se predvideva od ponedeljka, 18. oktobra 2021, dalje in bo trajala

do sredine novembra. V tem času bo dostop do Doma ribičev omogočen pešcem, vožnja z avtomobili ne bo možna. Dom ribičev bo v času del odprt.

Vse uporabnike prosimo za strpnost in upoštevanje prometne signalizacije.

Ob šoli posadili lipo

Nika in Pia, učenci OŠ Karla Destovnika - Kajuha, sta že v lanskem šolskem letu pričeli z izdelavo raziskovalne naloge na temo domoljubja.

Občina Šoštanj jima je podarila slovenske zastave, ki sta jih razdelili občanom in sedaj preverjata, kako jih izobešajo med prazniki. V sklopu raziskovalne naloge sta skupaj z učitelji in Darkom Menihom, županom Občine Šoštanj, na šolskem igrišču posadili lipo.

Lipo je podarila Občina Šoštanj, učenci in učitelji pa so pripravili lep kulturni program. Z dogodkom so počastili 30. obletnico samostojnosti Slovenije, 110 let mesta Šoštanj in 30. september, praznik Občine Šoštanj.

Foto arhiv Občine Šoštanj

Spominsko obeležje posvečeno talcem družine Leskošek

Na nekdanji domačiji Leskošek ob cesti Šoštanj–Lajše je Občina Šoštanj na pobudo Združenja borcev za vrednote NOB Velenje, Krajevne organizacije Topolšica poskrbela za ustrežno umestitev spominskega obeležja, posvečenega trem talcem družine Leskošek, ki so bili ustreljeni leta 1942 v Celju. Ob tej priložnosti se Občina zahvaljuje sedanjemu lastniku zemljišča za naklonjenost pri umeščanju obeležja v prostor.

Foto arhiv Občine Šoštanj

Izšla publikacija dr. Mirana Aplinca 110 let mesta Šoštanj

Na pobudo Občine Šoštanj so v Muzeju Velenje in Muzeju usnjarstva na Slovenskem pristopili k izdaji publikacije, v kateri je s kratkimi poudarki predstavljena bogata šoštanjaska preteklost.

Prvi zapis sega v 12. stoletje, nato se do konca leta 2020 zvrsti kar 791 gesel, ki so ločena tudi po barvni legendi, tako da bralec takoj ve, na katero

Foto arhiv Občine Šoštanj

Osrednja slovesnost ob prazniku Občine

Foto Dejan Tonkli

področje se posamezni zapis nanaša.

Na predstavitvi knjige, ki je bila v Kulturnem domu Šoštanj 28. septembra, je župan Darko Menih čestital avtorju dr. Miranu Aplincu in njegovim sodelavcem za opravljeno delo in izjemen prispevek k poznavanju Šoštanja in najpomembnejših dogodkov v njegovi zgodovini.

Direktorica Muzeja Velenje Tanja Verboten je prav tako poudarila, da je publikacija zahtevno delo in lep pregled razvoja Šoštanja. Dodala je,

da delo sicer ni enostavno, je pa to delo, v katerem muzealci uživajo.

V nadaljevanju je avtor dr. Miran Aplinc predstavil knjigo, ki temelji na kratkih zapisih in predstavlja Šoštanj od začetka do danes. Zahvalil se je vsem, ki so pomagali pri nastanku knjige in še posebej Občini Šoštanj za pobudo ter izdajo publikacije.

Knjiga je izšla ob 110. obletnici podelitve mestnih pravic in je na občinski spletni strani dostopna tudi v e-obliki.

Foto arhiv Muzeja Velenje

Slovesnost

Občina Šoštanj praznuje svoj praznik 30. septembra, dogodki pa so vezani na pridobitev trških pravic v 15. stoletju. V počastitev temu za kraj prelomnemu dogodku je bila v Kulturnem domu priložnostna slovesnost, na kateri so med drugim podelili priznanja zaslužnim oziroma tistim, ki so na kakršenkoli način pripomogli k razvoju in prepoznavnosti. Slovesnosti se je udeležil tudi državnozbornski poslanec Franc Rosec, med gosti pa so bili tudi dosedanja nagradenci oziroma častni občani. Župan Darko Menih je kot osrednji govornik na kratko povzel nekaj najpomembnejših projektov preteklega leta, se zahvalil vsem društvom, za vse delo, ki ga opravljajo, dotaknil se je prestrukturiranja doline, seveda ni mogel mimo epidemije, ki že skoraj dve leti kroji naš vsakdan. Govor je zaključil: »Izpostavil sem le nekaj področij delovanja Občine. Načrtujemo participativni proračun, nadaljevali smo z brezplačnim avtobusom po krajevnih skupnostih, nadaljevali smo s pripravami prostorskih aktov, izvedli razpis in dodeli pomoč v kmetijstvu, nadaljevali s sanacijami plazov, izvedli čistilno akcijo v celotni občini, sofinancirali programe mladih, finančno pomagali športnim, kulturnim in humanitarnim društvom, uresničili vse zakonsko določene naloge in obveznosti na področju socialnega varstva, lani smo podelili eno koncesijo za zdravniško splošno medicino, letos pa je v pripravi razpis še za eno koncesijo, ponovno imamo pediatrično, ob visokih jubilejih smo pomagali gasilskim društvom pri nabavi opreme in vozil. Za vse našeto se moram zahvaliti Občinski upravi, Zavodu za kulturo,

MILOJKA B. KOMPREJ

svetnikom Občine Šoštanj, vsem predsednikom krajevnih skupnosti in njihovim svetnikom, vodstvu vseh društev – brez vas naša občina ne bi bila to, kar je danes.

Čestitam vsem prejemnikom pohval in priznanj ter se zahvaljujem vsem, ki ste sodelovali na današnji prireditvi. Že na začetku sem povedal, da je lanske letošnje leto nas vse postavilo na veliko preizkušnjo, morali smo spremeniti način življenja in tudi razmišljanja, spet smo začeli ceniti življenje v krogu družine. Skrb vzbujajoča je razdvojenost naše družbe: nezadovoljstvo z vsem, kar ni po naših načrtih ali prepričanju, nespoštovanje skupne lastnine in sovražna, včasih že nasilna naperjenost do drugače mislečih. Ustavimo se, umirimo se, bodimo strpni in življenje bo lepše.

V programu so sodelovali člani Mešanega pevskega zbora DU Šoštanj, ki so lani praznovali 70. obletnico delovanja, Glasbena šola Velenje, oddelek Šoštanj, in sicer Tjaša Vodušek na flavti in Jan Rožič, ki je igral na marimbo, ter PO Zarja, ki je goste pozdravil ob prihodu pred Kulturni dom Šoštanj. Povezovala ga je Milojka B. Komprej, ki je brala tudi obrazložitev za nagrajence.

Nagrajenci

V drugem delu slovesnosti so se na oder Kulturnega doma Šoštanj zvrstili letošnji nagradenci. Župan vsako leto nagradi zlate maturante, podeli priznanja župana Občine Šoštanj, skupaj s predsednikom Komisije za priznanja Srečkom Potočnikom pa

podeli tudi plakete in priznanja Občine Šoštanj ter priznanje za naziv častni občan.

Šest maturantov iz občine Šoštanj je letos prejel naziv zlati maturant, vsi za odlično opravljeno polklicno maturo. To so: **Lucija Menih, Ela Medved, Lana Lucija Taj-nik, Anže Goršek, Tim Jevšenak in Blaž Mežnar.**

Letošnji dobitniki priznanj župana Občine Šoštanj so: **Sonja Bercko Eisenreich, Ivan Kompan, Šaleški aeroklub, Roman Kavšak, Milena Krstič - Planinc in Jan Klobučar ter Dejan Vinčič.**

Za vse dobitnike občinskih plaket, priznanj in naziva častni občan navajamo tudi obrazložitve:

Plaketo Občine Šoštanj so prejeli **Milan Fras, Marko Potočnik in mag. Majda Zaveršnik Puc.**

Milan Fras

Po upokojitvi leta 2014 se je Milan Fras iz Nemčije vrnil v Lokovico in se nemudoma aktivno vključil v življenje kraja. Je član gasilskega društva in tudi praporščak in društvo zastopa s praporom na številnih prireditvah. Aktiven je na delovnih akcijah in prireditvah, prav tako tudi na številnih akcijah Lovske družine Velunja. Predvsem pa je človek z veliko začetnico, pozitivno miselnostjo in vedno pripravljen priskočiti na pomoč.

Marko Potočnik

30-letni magister farmacije ima kljub mladosti pokazati že veliko na organizacijskem, prireditvenem in kulturnem področju. Je velik domoljub in ljubitelj slovenske besede, kulture in pesmi. Je predsednik kulturnega društva Ravne, v katerem je z

njegovim prihodom zavel nov veter. Bil je gonilna sila in glavni organizator številnih dogodkov, tudi izven domačega kraja, s katerimi je pripomogel k večji prepoznavnosti Raven in tudi celotne občine Šoštanj.

mag. Majda Zaveršnik Puc

Majda Zaveršnik Puc je od leta 2006 ravnateljica Osnovne šole Karla Destovnika - Kajuha Šoštanj. Uspešno je združila dva različna kolektiva ob nastanku nove šole, ves čas se uspešno povezuje z okoljem in s starši. Danes je šola ena izmed uspešnejših tako na področju pedagoškega dela kot na področju športa in kulture. Poleg tega je aktivna v različnih skupinah na Ministrstvu za šolstvo in šport ter pri združenju ravnateljcev. Majda vedno aktivno sodeluje pri dobrodelnih in drugih prireditvah v Šoštanju.

Priznanje Občine Šoštanj sta prejeli prostovoljka **Jelka Kušar in Maša Stropnik.**

Jelka Kušar

Že polnih 15 let je Jelka Kušar predana socialnemu in humanitarnemu delu, ki mu namenja ves svoj prosti čas. V okviru skupine za pomoč starejšim je začel delovati projekt »Starejši za boljše kakovost življenja doma«. Koordinatorstvo projekta je prevzela Jelka Kušar. Cilj je, da obiščejo vse starejše od 69 let v občini, se z njimi pogovorijo in jim nudijo pomoč, ki jo potrebujejo: pri hišnih opravilih, druženju, branju, prevozih do zdravnika ... Jelka Kušar nikoli ne šteje ur in nesebično pomaga in vodi skupno prostovoljcev že od leta 2006. To poslanstvo še danes opravlja predano in zavzeto.

Foto Dejan Tonkli

Maša Stropnik

Po poklicu učiteljica, v prostem času pa predvsem prostovoljka Maša Stropnik oboje jemlje kot poslanstvo. Je nekdanja predsednica, danes blagajničarka Turističnega društva Skorno. Tudi po njeni zaslugi je društvo eno najbolj organiziranih in aktivnih v občini. Kot organizator ali soorganizator sodeluje na različnih prireditvah tako v Šoštanju kot v Vojniku, kjer dela. Njeno delo se odraža predvsem na negospodarskih področjih, kot svetnica Občine in Krajevne skupnosti pa sodeluje tudi pri vseh ostalih aktivnostih. Šoštanj ima rada, zato si prizadeva, da bi bilo naše mesto prijazno vsem generacijam.

V letu 2021 je Občina Šoštanj podelila tudi najvišje priznanje častni občan Občine Šoštanj, ki ga je za svoj doprinos k ekološki sanaciji Šoštanja prejel **Vane Gošnik.**

Vane Gošnik

Vane Gošnik ima velike zasluge za demokratizacijo Slovenije in ekološko prebujanje na lokalni in državni ravni. Oboje je pri njem prepleteno in povezano v neločljivo celoto, njegovo delo pa je v lokalni skupnosti in državi Sloveniji pustilo globoke in trajne sledi.

V osemdesetih letih prejšnjega stoletja se je v Šaleški dolini pojavilo šaleško ekološko gibanje, kar je bilo v času socialističnega samoupravljanja na robu dovoljenega. Gibanje je bilo aktivno, javno delovanje peščice oseb, ki jim je življenje krojila proizvodnja elektrike. Vane Gošnik je bil najpomembnejši pogon tega gibanja, človek, ki je spodbudil celo vrsto ekološko osveščevalnih akcij.

Med drugim je z ozkim krogom prijateljev razkrinkal in v bistvu ustavil raziskovalna dela, ki so služila za pripravo odlagališča radioaktivnih odpadkov iz Jedrske elektrarne Krško v Velunjskem grabnu. Tiste aktivnosti so privedle do ekološkega shoda leta 1987, na katerem se je zbralo med 10 in 15 tisoč ljudi, ki so izrekli odločen NE odlagališču radioaktivnih odpadkov in zahtevali popolno ekološko sanacijo Šaleške doline. V devetdesetih letih se je ta zahteva začela uresničevati.

Prav tako je bil zaslužen, da se rudnik ni odločil za odprtje Jame Šoštanj, kar je bil po dolgih letih stagnacije prvi korak k revitalizaciji in živahnemu investicijskemu dogajanju, ki smo mu v Šoštanju priča še danes.

Kot začetnik pobude ekološke sanacije Vane Gošnik prejme priznanje častni občan Občine Šoštanj. V imenu vseh nagrajencev in v svojem imenu se je Vane Gošnik zahvalil in izpostavil, da deli priznanje z vsemi tistimi, ki so se takrat borili za ekološko sanacijo Šaleške doline.

V spomin vsem, ki jih ni več z nami

»Kupil svečko bom, vso noč prebedel in prosil bom za žive in mrtve ljudi, za žolte in bele ljudi, da več ne bili bi zveri.

Za tisoče mrtvih ljudi potočil bom solzo nocoj.« (Kajuh)

Šoštanj, 22. oktober

Ob dnevu spomina na mrtve je bila v Šoštanju osrednja žalna slovesnost pred spomenikom žrtev NOB, ki stoji pred zgradbo Občine Šoštanj. V programu so sodelovali recitatorji Osnovne šole Karla Destovnika - Kajuha, Pihalni orkester Zarja in predstavniki KO ZB za vrednote NOB Šoštanj, ki so položili venec k spomeniku. Njihova predsednica **Vanica Petrovič** je zbrane na koncu nagovorila: »(...) Svet je treba ustvarjati še boljši, a iz prejšnjega vzeti vse, kar je bilo dobro, predvsem upanje, pripadnost svojih prednikov kraja, ki so ga ustvarjali. Reči, da smo zrasli iz nič, je žalitev življenja, ki je bilo in se je končalo na sto in en način takoj po vojni, nekaj let za njo, predlanskim, lani ali letos. Spomenik, pred katerim smo, je simbol življenja kraja in njenih ljudi. Tudi vseh nas, ki smo tu. Če se odločimo za tako zgodbo, potem prevzemamo odgovornost, da jo živimo, pripovedujemo in prenašamo tistim, ki so komaj začeli rasti. Zato postoj, kdor mimo greš, pravi pesnik. Sedi na klopi, ki je tu, med zelenjem, zazri se v roke in dušo prednikov,

začuti bitje njihovih src in izmeri globino svojega utripa. In reci v svojo globino: zaradi njih in sebe je treba živeti, zaradi njih in sebe je vredno postati, zaradi njih in sebe je vredno biti in govoriti sebi in njim: to je naš svet, edini, ki ga imamo, ustvarjen od vseh, ki so hodili po teh poteh. In to bom povedal naprej in naučil nove rodove, da bodo to misel, oplemeniteno z lastno ustvarjalnostjo, nesli naprej!«

Osrednji govornik slovesnosti šoštanjski župan **Darko Menih** je zbrane opomnil, da mineva letos 80 let od začetka druge svetovne vojne, časa, ki se ne sme nikoli več ponoviti, in da je na spomeniku, pred katerim poteka slovesnost, zapisanih 249 žrtev fašizma – sinov, mater, očetov ... ki smo jim dolžni izkazovati večno zahvalo, saj so za svobodo slovenskega naroda darovali svoja življenja.

Foto Dušan Dobnik

Ohranjanje resnice in zgodovinskih dejstev

Letos mineva 80 let začetka 2. svetovne vojne in pri nas tudi 80 let napada na Šoštanj. , 8. oktobra leta 1941 je bil namreč s strani partizanskih enot izveden napad na okupirani Šoštanj.

Napad je bil v nemških krogih zelo odmeven. Zgodovina pravi, da je šlo je za najboljšo akcijo v Šaleški dolini vse do leta 1944. Žal je na napad nemška oblast odgovorila na grozovit način. Iz mariborskih zaporov je bilo dva dni kasneje v Šoštanj pripeljanih 10 nedolžnih mladih ljudi, ki so bili pod Šoštanjskim gradom neusmiljeno postreljeni. Nekateri se še spominjajo mladih fantov, nič krivih žrtev, ki so zaman prosili milosti. Po vojni so na mestu zločina žrtvam postavili spomenik in poimenovali ulico, kjer stoji, v Cesto talcev. Občina Šoštanj je v sodelovanju z združenjem borcev letos ob 80. obletnici napada izvedla krajšo slovesnost, na kateri so se spomnili predvsem nedolžnih žrtev. Predsednica KO ZB Šoštanj **Vanica Petrovič** je zbranim prebrala priložnostno pesem, **Andreja Katič**, predsednica ZB za vrednote NOB Velenje, pa je

skupaj z direktorjem Občinske uprave **Dragom Korenom** položila venec k spomeniku. Med drugim je povedala, da so nam zgodovinski dogodki v poduk, da ne bi nikoli več smeli dopustiti, da bi človek položil roko na sočloveka. »Moramo se spomniti, da je zaradi neenakega položaja človeka v družbi v preteklosti prihajalo do vojn in da se to dogaja tudi sedaj, v sodobni družbi. Ni hče ni več vreden kot drugi in boriti se moramo za ohranjanje resnice in zgodovinskih dejstev.« Njenim besedam se je pridružil Drago Koren, ki je poudaril, da je Šaleška dolina dala za NOB

Foto Dušan Dobnik

MILOJKA B. KOMPREJ

Ob koncu je izpostavil pomen spomina na mrtve z besedami: »Dan spomina na mrtve, 1. november ali praznik vseh svetih, kot ga poimenuje katoliška cerkev, je drugačen od ostalih praznikov; je dan, ko občutimo v sebi tesnobo, žalost in praznino. Naše misli preplavijo spomini. Spomini na čas in trenutke, ko so bili ljudje, ki se jim bomo poklonili ob grobovih, še z nami. Hitenje se bo v dneh ob prazniku za hip ustavilo, pogosteje kot običajno bomo razmišljali o minevanju in o veliki praznini, ki ostane ob smrti. Te dni bo nebo nad pokopališči ožarjeno s soji plamenov sveč. Ljudje sklonjenih glav in žalostnih misli se bodo tiho pomikali proti grobovom najbližjih. Vsak s svojimi spomini.«

MILOJKA B. KOMPREJ

veliko, in ob tem izpostavil, da še vedno goji spoštljiv spomin na žrtve vojne. Hkrati je povabil k večerni predstavitvi knjige Pine Špegel Spominska obeležja NOB, ki je nastala ob podpori Občine Šoštanj in Muzeja Velenje. Žrtvam so se v tihi spomin poklonili tudi ostali, sicer redki zbrani in mogoče je bila na mestu misel, da manjkajo mlajši rodovi, ki bodo počasi pozabili na ta pomemben del zgodovine slovenskega naroda.

Foto Dejan Tonkli

Foto Dejan Tonkli

DOGODKI IN LJUDJE

Tretji shod Uršk na Uršlji gori privabil 76 planink

Sveta maša v čast svetnice Uršule na 1699 m

Romanje iz Mislinjske, Šaleške in Zgornje Savinjske doline ter še najbolj s Koroške strani Plešivec, vsaj enkrat letno obišče veliko planink z imenom, kot ga nosi nam tako priljubljena planina **Uršlja gora**. Vse je jasno tudi, če kdo reče, skočim gor na »Urško«. In letos, v tretjič tako organizirano, kot si je zamislil vsestranski hribolazec **Marjan Karlovčec Kara** s prijatelji, je podvig uspel kot shod ob prazniku svetnice Uršule, ki so ji posvetili to cerkvico po izgradnji v letu 1602. Velika zasluga gre oskrbnici planinskega doma na Plešivcu **Sonji Podbregar** in Planinskemu društvu Velenje, ki vsakič doslej shod podpira v povezavi z vsemi prijateljskimi planinskimi društvi ob vznožju te znamenite gore. Po prvih dveh srečanjih, ko se je maše v tamkajšnji cerkvi sv. Uršule udeležilo lepo število planink Uršk (lansko leto je to vzela korona), se je snidenja 16. oktobra, teden dni pred godovanjem svetnice Uršule, v ne najbolj privlačnem vremenu udeležilo 76 planink. Med njimi sta prinesli dve mamic Urški malčici. Prva, 2-letna **Urška Vindiš** je doma iz Sp. Razbora, le mlajša, le 14-mesečna **Urška Hace** pa iz Šmartna pri Slovenj Gradcu. Sonja Podbregar je še pred sveto mašo v cerkvi z imenom mučenice svetnice Uršule oznanila, da se je dosedanje število planink tega žlahtnega imena povečalo od 66 v letu 2019 za 10. Tako željenega števila 100 Uršk na »Urški gori« doslej od leta 2018 še ni uspelo vpisati v posebno Urškino knjigo. Med letošnjimi 76 Urškami jih je bilo nekaj tudi s področja občine Šoštanj.

Povabilo Uršk na Uršljo goro je spomin na legendo o svetnici Uršuli

Zbrane je nagovorila **Urška Menih Dokl** iz Topolišice, ki se je tudi brez povabil vzpenjala na ta »vremenoslovni« vrh že od mladosti naprej. Omenila je bistvo tovrstnih srečanj, povezanost planinstva in kulture sobivanja z naravo in predvsem gibanja za zdravje. Med spontanim nagovorom je menila, da »na žalost opažam, da slovenska narodna zavest počasi in vztrajno izumira. Večina otrok ne pozna narodnih pesmi in ljudskih plesov, izumirajo šege in navade, pozablja se ljudsko izročilo in Zdravljico, ki nas je nekoč srčno povezovala, slišimo le še na proslavah in ob zmagah naših športnikov. Zelo malo je treba, da ne pozabimo lastne identitete in se zavedamo svojih korenin. Dovolj je, da izobesimo slovensko trobinico. Dovolj je že kratek izlet, da nam male radosti naše domovine naredijo velik dan. Dovolj je že to, da pogledamo na svoj kraj z drugačnimi očmi, gremo na izlet, obiščemo zanimiv muzej, se udeležimo pristnih prireditev, kjer obujajo staro ljudsko izročilo, ali konec tedna preživimo v nam neznanih kottičkih. Veliko Uršk, ki se tokrat niso povzpele na Uršljo, je v mislih z nami.«

JOŽE MIKLAVC

Dom na Uršlji gori

Foto Jože Miklavc

Na Uršli so fantje in možje podpirali Urške.

Foto Jože Miklavc

Urške na Uršlji gori 2021

Foto Jože Miklavc

Sveta Uršula je zavetnica katoliških ženskih šol in zavodov

»Več tistih, ki ne morejo biti z nami, nosimo v naših mislih in srcih. Gore nam nudijo bogastvo užitek, a vendar prepogosto tudi vzamejo. Letos aprila so pod Češko kočjo vzele življenje Slovenjgradčanke **Urške Saletinger**, ki je neskončno ljubila gore in je bila na prejšnjem shodu Uršk še z nami.« Menih Doklova je še spomnila na nekoliko šaljiv izrek. »Pravijo, da petih reči pod plaščem sv. Uršule nikoli ne manjka: dobrotljivosti, kruha, mošta, volne in ta prave krščanske vere.« Karlovčec pa je dejal v

pozdrav, da »3. srečanjem postajata shod žlahten mejnik srečan ljudi in Uršk na zavidljivem, skoraj 1.700 m visokem kažipotu sožitja med sosednjimi kraji, prijateljskimi PD in ljudmi dobre volje, kar vsi planinke in planinci smo!« Župnik iz župnije Podgorje in Zgornji Razbor **Poldi Korat** je ob svoji ljudski maši spregovoril o zgodovini in življenju svetnice Uršule, ki je doživela krivično obsodbo temačnega obdobja in bila nesmiselno umorjena. Ženskam pa je zapustila vero in upanje, da se zanje še pričakujejo svetlejši časi. Sv. Uršula 21. listopada praznuje god, v njen spomin je bila v tej posvečeni

cerkvi še druga sveta maša, tako pa tudi v večini od 12 cerkva s tem posvečenjem v Sloveniji. Cerkvica nenavadne arhitekture, ki se je skozi stoletja prilagajala razmeram, je najvišje stoječi sakralni objekt, posvečen sv. Uršuli na gori Plešivec. Vsebinsko določa tudi oltar, ki ima izdelano veliko podobo svetnice. Trije zvonovi v dveh zvonikih nosijo letnice 1584, 1701 in 1705. Romarska cerkvica stoji na nekdanji deželni meji med Koroško in Štajersko, ob planinskem domu ter iz vojne za Slovenijo znamenitem TV-telekomunikacijskem pretvorniku in je pravi magnet za planince iz naše dežele in tujine.

Najmlajša 14-mesečna Urška v maminem ruzaku

Foto Jože Miklavc

Ob Urški Menih Dokl je maševal domači župnik Poldi Korat.

Foto Jože Miklavc

ZADNJA NOVICA

JOŽE MIKLAVC

TEŠ »zanesljiv«, a letos zaustavljen že četrtrič

Po zadnji novici iz Termoelektrarne Šoštanj (TEŠ Šoštanj, HSE d. o. o.), ko so letos že četrtrič zaustavili delovanje agregata TE6 (v noči s 15. na 16. oktober), so sporočili, da so elektrarniški blok Šestico spet sinhronizirali v omrežje zgodaj dopoldne 21. oktobra. Tokrat so morali opraviti preventivni pregled zaradi zaznanih anomalij na kompenzatorju in pripadajočih sistemih. Po tem dogodku se je oglasil direktor HSE dr. Viktor Vračar in za javnost sporočil: »Blok 6 (TEŠ) je bil danes (21.10., op. p.) ob 8.41 uri ponovno sinhroniziran z elektroenergetskim omrežjem Republike Slovenije. Kot se je izkazalo, vzrok za zaustavitve ni bila netesnost labirintnih tesnil turbine, kot smo sprva sumili, ampak netesnost na kompenzatorju med turbino in kondenzatorjem. Po izvedenih testiranjih je bila včeraj odkrita netesnost odpravljena, tako da blok 6 ponovno obratuje.« V času zaustavitve je bila proizvodnja električne energije in toplote za Šaleško dolino

zagotovljena z obratovanjem bloka 5 in plinskih enotama.

Šesti blok je bil nazadnje zaradi napake ustavljen aprila letos, ker so ugotovili netesnosti hidravličnega olja varnostno reducirne postaje. Po načrtovanem velikem remontu bloka TEŠ 6 (od 7. maja. do 29. julija 21) so elektrarniški agregat Šestico že kmalu spet ustavili in opravili dodaten poseg. Takšne napake se lahko po pojasnilih iz TEŠ-a zaradi načina delovanja in funkcije

elektrofiltra (električna napaka na elektrofiltru) pojavijo večkrat. Čeprav je veljalo, da je 600 MW blok šoštanjске termoelektrarne dokaj stabilen (v rezervi so še vedno blok 5 in dve plinski turbini), je pogostost tehničnih »incidentov« prepogosta, v času napovedi drastičnih podražitev električne energije, ki grozi potrošnikom, in že izvedene dražitve toplotne energije daljinskega ogrevanja za Šaleško dolino, pa so ta dejstva zelo vznemirljiva.

Foto Jože Miklavc

NAŠA DRUŠTVA

Jamarsko poletje Šaleškega jamarskega kluba Podlasica Topolšica

V poletje smo jamarji ŠJKPT vstopili zagnano in plodno, kot se spodobi za praznično obdobje, saj to leto praznujemo 45 let. V začetku poletja nas je razveselil Žiga Solar, ki je uspešno opravil izpit za jamarja. Pri svojih 18 letih je že izkušen jamar, saj se nam je pridružil pri 11 letih in od tedaj obiskal že veliko jam, sodeloval pa je tudi na tujih odpravah: 3-krat na Madžarskem, v Bolgariji, Romuniji, Grčiji, Irski in nazadnje v Bosni in Hercegovini. V našem klubu velja za tistega, ki gre vedno v najtežje in najgloblje jame. Čestitke!

Konec maja smo v Breznu presenečenj na Dobrovljah odkrili aragonitne ježke. Gre za podobne ježke kot v Rotovnikovi jami, le da jih je v Breznu presenečenj veliko več. Pri analizi nam je pomagal dr. Marko Vrabec in dobili smo rezultate analize, ki so potrdili, da gre zagotovo za aragonite. Tako imamo sedaj na štajerskem koncu tri najdbe aragonitov: Rotovnikova jama, Brezno presenečenj in Kamniška jama.

V intenzivno sušnem obdobju smo aktivno spremljali požiranje vode pod Mornovo zijalko. Voda naj bi odtekala pod Lom. Če bi našli vhod v jamo, kjer se zbira voda, bi bilo to nekaj zelo pomembnega za občane Šoštanj, saj bi bilo odkritje podzemnih zalog vode v tem času, ko nivoji vode intenzivno padajo zaradi pomanjkanja ledu in snega, sila pomembna. Zato smo se angažirali in vse poletje spremljali dogajanje pri požiralniku. Če bi se res našel kdo, ki bi požiralnik zasul, po možnosti še z betonom, kot so nam na ušesa prišepetali

ptički, bi se naravni podzemni zalogovniki vode pričeli prazniti. Tako bi lahko občani Šoštanj ostali brez rezerv vode, ki se nekje skriva, le čaka nas še dolga pot, da jo izsledimo. Če nam uspe, potem lahko natančno opišemo količino vode in bi se lahko izdelale tudi analize kakovosti.

Imeli smo tečaj prve pomoči, ki je za nas v jami izredno pomembna, ko smo tako oddaljeni od strokovne pomoči, ki potrebuje nekaj ur, lahko tudi dni, da pride do ponesrečenega jamarja v jami. Pripravili smo pravljичni dan na gradu Žovnek. Tam smo predstavili pravljico o pastirci Bibi, ki jo je napisala naša članica Alenka Jelen, za ilustracije pa je poskrbel jamar iz sosednjega ljubenskega kluba Klemen Volovšek. Pravljico je sofinancirala tudi Občina Šoštanj, za kar smo neizmerno hvaležni, saj s svojo tematiko ozavešča otroke o podzemeljskem svetu. Dogodek je z obiskom počastil tudi poslanec Aleksander Reberšek, ki nas jamarje zelo podpira in tako glas o našem dobrem delu seže tudi v najvišje politične vrhove.

Imeli smo otroški tabor na Dobrovljah pri naši članici dr. Marti Svetina Veder. Lokalna kmetija Jezernik nas je obvestila, da se je med delom vlake odprl vhod. Tri dni smo porabili za raziskovanje. Namerili smo 88 metrov dolžine in 40 metrov globine. Zelo lepo brezno z veliko jamskega okrasja. Na tem taboru je občina Mozirje podprla čistilno akcijo v jami Brezno 2 pri Kecejevi jami. Prva čistilna akcija letos pa je bila aprila v Rupji pod Pergovnikom v občini Šoštanj in sedaj dobro prakso, ki jo imamo v Šoštanju, razširjamo na druge občine. Kmalu po otroškem taboru se je pričel visokogorski tabor Korošica 2021. Tam smo preživeli 5 raziskovalnih napornih dni. Najprej smo uspešno nadaljevali raziskave v Petkovi jami, ki so obstale leta 1977. Jamo smo s 25 metrov podaljšali kar za 100 metrov in se ustavili pred breznom, kamor bo treba prinesiti vrh. Končali smo z raziskavami v sistemu Brezno pod gamsovo čeljustjo. Namerili smo 800 metrov dolžine in 200 metrov globine. Na taboru smo izmerili tudi 6 novih jam. V našem najbolj perspektivnem breznu Šubidu, ki se odpira na 1900 nadmorske višine, smo dobili nadaljevanje v globino. Dve jami bomo prvič registrirali na gori Ojstrica.

ŠALEŠKI JK PODLASICA TOPOLŠICA

Aragoniti v Breznu presenečenj Foto arhiv ŠJKPT

Že naslednji vikend je sledil tabor Velika planina, kjer smo Jamarskemu klubu Kamnik pomagali očistiti dve jami: Malo in Veliko Kofco. V Mali Kofci smo dobili tudi nadaljevanje – prišli smo v Dvorano lobanj, kjer pa je raziskovanje otežil močan podor kamenja, ki je jamarja odrezal od površja za 4 ure. Posredovala je Jamarska reševalna služba, ki je hitro rešila ujetega jamarja.

Sledilo je Balkansko srečanje jamarjev, eden večjih dogodkov, za katerega je organizacijo prevzel naš klub. Prišlo je veliko jamarjev iz Bolgarije, Hrvaške, Srbije in Poljske. Pokazali smo jim naše lepe jame na Štajerskem in naredili ogromno za prepoznavnost naših krajev. Topolšica in Šoštanj sta zaradi našega kluba sedaj bolj prepoznavna kraja na jamarskem zemljevidu. Tudi v Sloveniji je naš klub po uspešnem zaključku tega dogodka pridobil večjo prepoznavnost in veljavo.

Za zaključek smo šli na ekspedicijo v Bosno, kjer smo sodelovali pri raziskavi jam na planoti Grmeč. Snemal se je tudi dokumentarni film za nacionalno televizijo. Kaj več o tem pa morda na kakšnem od naših prihodnjih predavanj v Knjižnici Šoštanj, kamor ste vedno vabljeni vsi občani, da nas spoznate tudi v živo.

Pravljичni dan na gradu Žovnek Foto arhiv ŠJKPT

Na Ojstrici

Foto arhiv ŠJKPT

Pohod društva Vulkan na Konečko planino ob prazniku Občine Šoštanj

V soboto, 25. 9. 2021, ob prazniku Občine Šoštanj je Društvo Vulkan organiziralo tradicionalni pohod po obrobju Belih Vod.

Zjutraj smo se zbudili v lepo sončno jutro. Ni bilo težko vstati iz tople postelje, saj se nam je obetal krasen jesenski dan. Kar 17 članov se nas je zbralo ob izvihu Ljubije z namenom, da se povzpemo na Konečko planino. Po kratkem jutranjem pozdravu smo počasi napolnili nahrbtnike z »gorivom« in se po soteski Ljubijski graben začeli vzpenjati proti Leskovškovi. V Zaloki nas je Leskovškova Nina pričakala z okrepičilo, za kar se ji na tem mestu prav lepo zahvaljujemo. Malo smo postali, pokramljali, nato pa smo pot še nekaj časa nadaljevali po cesti, kasneje je pot zavila v gozd, kjer smo po gozdni vlaki krenili proti Konečki planini. Vseskozi smo pot tudi označevali z belimi puščicami. Prečkati smo morali še eno strmino, nato pa smo po gozdu kar hitro dosegli Konečko planino. Nekaterim so zakruli želodčki, zato smo posedeli in iz nahrbtnikov privlekli malico in pijačo. Vreme je bilo res čudovito. Ob jedi smo lahko opazovali vse okoliške hribe in doline: Bele Vode, Sveti Križ, Lepo Njivo, Topolšico, Lom, Smrekovec, Komen, Uršljo goro, Kozjak in ostale hribe. Pravi balzam za dušo. Ko smo se najedli in spočili, je bil čas za povratek. Tokrat smo se vračali po cesti proti Šmihelu in lokalnih poteh ter stezah do Konečnika. Od tam pa smo se vrnili na izhodišče današnjega izleta, izvira Ljubije. Nekateri smo bili bolj, drugi manj utrujeni, vsi pa smo bili veseli, da smo naredili nekaj koristnega zase. S prijetnimi občutki in lastnim zadovoljstvom smo se razšli, z željo, da se kmalu zopet vidimo.

Foto arhiv Društva Vulkan

Foto arhiv Društva Vulkan

Foto arhiv Društva Vulkan

FOTOANEKDOTA

100 Uršk na Urški cilj, ki ostaja

Ob nedavnem podvigu, spontanem shodu planink Uršk na Uršljo goro, ki se je zgodil 16. oktobra na idejo Marjana Karlovčeca Kare iz Topolšice, so kot osrednji del dogodka opravili tudi zgodovinsko fotografiranje.

Na posnetku so lahko številni novodobni »telefon-fotografi« odkrili, da do številke 100 manjka še 26 Uršk. Cilj za prihodnje leto je torej jasen, slika s sto Uršulami na 1699 m.

Vsi so slikali, nje pa ni blo.

Foto Jože Miklavc

JOŽE MIKLAVC

ŽIVLJENJE PIŠE ZGODBE

Cajtov pogled skozi čas

»Pridi in vidi,« me je Zdravko Čas povabil domov enkrat poleti, ko je kaktus, ki ga je pred osmimi leti prinesel z otoka Šolta, najbolj cvetel. No, poletje se je prevesilo v jesen, čudovito kaktusovo cvetje pa je med tem ovenelo. Še sreča, da so se fotografirali ob njem, tako da lahko preštejemo cvetove, ocenimo višino in mu zaželimo varno zimovanje.

Zdravka poznam iz osnovne šole Biba Roeck Šoštanj in že tam je bil znan pod vzdevkom Cajt. Spomnim se ga tudi po tem, da je bila v vitrini omare v zemljepisni učilnici njegova zanimiva najdba. V kamen ujet fosil. Na to sem ga spomnila, ko sva sedela pred njegovim domom v Gaberkah, ki sta ga na domačiji Cajtovih postavila skupaj z ženo Vanjo. »Ah, tega je bilo včasih veliko, kar med »kolnom« si našel kamne, ki so imeli vmes ujete kakšne žužke ali rastline,« je tudi mene spomnil na podobne najdbe. Le kam sem jih izgubila?

Lepi so taki skupni spomini, sploh če jih lahko večkrat obnovimo. Oba sva na neki način ostala

Foto osebni arhiv

v tem okolju in najine poti so se tu in tam križale. Poleg spomina na »arheološke izkopanine« in vedenja, da je zbiratelj, me je Zdravko v preteklih letih nagovoril v dveh predstavah Agledaš, v katerih je sodeloval kot prepričljiv igralec.

Zdravko je rojen v Gaberkah, ki so ga na neki način zaznamovale s svojo bogato preteklostjo. Predvsem pa so mu potrebne vrednote za življenje dali oče Valentin, mama Fanika in dve starejši sestri Betka in Jožica.

»Pri nas smo imeli hišno številko Ravne 151, ker smo na obronku med Gaberkami in Ravnami,« pove. Tukaj je preživel mladost, od tod odšel k vojakom, se poročil in z družino petnajst let živel v Florjanu. Medtem je namreč prišlo obdobje, ko je Občina Velenje (stavbnozemljiška skupnost) v Gaberkah predvidela tri zazidalne cone (te so na neki način še sedaj, zato je toliko poselitve) in kmetijska zemljišča preategorizirala v stavbna. Hkrati je prišlo do razlastnitvenja zemljišč. Domačini so se slednjemu uprli. Parcele so bile namreč namenjene izseljenim zaradi posledic rudarjenja. »Najbolj grozno je bilo staršem, ki niso mogli razumeti, da je njihovih 9000 kvadratov kmetije namenjenih pozidavi.« Kot vsepovsod na podeželju so se tudi pri Času ukvarjali s pridelavo zelenjave in mesa, zdaj tako radi rečemo, samooskrbo.

Kakorkoli se je že obrnilo, ko je Direkcija za rudna bogastva umaknila »Jamo Šoštanj« z območja rudarjenja, so se nekateri projekti ustavili. Vsaj kar se razlastnitvenja zemlje tiče. »To je bilo že za časa samostojne Slovenije,« pove in se spominja časov pred tem, ko sta z ženo začela graditi na domači zemlji v Gaberkah, saj je bilo predvideno, da bo tudi del Florjana porušen zaradi rudarjenja. Torej bi se morali na vsak način preseliti, a doma v Gaberkah ne bi smel graditi. Ironija in izjemno negotovi časi za družino Čas. A Zdravko je trmast in vztrajen človek. Kljub vsem težavam sta z ženo uspela in postavila lep dom, ki sta ga nato, glede na drugačne čase, lahko brez težav legalizirala.

Še vedno pa obžaluje potopljene vasi in geografske spremembe, ki so nastale zaradi rudarjenja. »V Šaleški dolini je bilo toliko ravnine, da če bi sejali pšenico, bi bilo kruha za pol Slovenije. Slovenija bi morala po osamosvojitvi delati na obnovljivih virih, ne pa na črni energiji,« trdi, a žal preteklosti ni mogoče spremeniti.

Jo pa lahko ima človek rad in jo spoštuje in takšen človek je Cajt.

»Pri hiši se je malo govorilo o tem, da je bila mama v taborišču Auschwitz in da je bil oče mobiliziran v nemško vojsko, se predal zaveznikom in bil do konca vojne v taborišču v Egiptu,« pripoveduje svojo zgodbo. Oba starša sta imela vsak svojo težko zgodbo, predvsem mama, ki so ji očeta, naprednega Antona Mlinarja, ubili pred domom leta 1942, njo in mamo pa odpeljali v taborišče. Mlinar je bil zaveden domoljub, ki bi se moral pred Nemci potuhiniti, a je varoval svojo družino. Žal se je iz taborišča vrnila samo Zdravkova mama, ki se je leta 1946 poročila z Valentinom Časom. Ta je po vrnitvi iz ujetništva in po odsluženju vojaščini znova zaživel v Gaberkah. Zdravko hrani nekaj fotografij iz tistih časov in

MILOJKA B. KOMPREJ

Foto osebni arhiv

Foto osebni arhiv

tudi mamino iz taborišča smrti ima. Dragocen je tudi popis prebivalcev Gaberk iz leta 1946, ki ga je napisala njegova mama kot tajnica v ljudskem odboru. Dobil ga je v roke od gospoda Maksa Lomška, a žal po mamini smrti. Vendar osebnih spominov ne enači s svojim zbirateljstvom, ki ga je začel že praktično v osnovni šoli. »Včasih sem moral kaj pred starši skriti, ker niso bili najbolj naklonjeni temu,« se smeje in dodaja, da tudi žena ni zagovornica zbiranja krame v in okoli hiše. Mogoče tudi zato zbira Zdravko zgolj unikate. »Starih peglezov je povsod dovolj, vesel pa sem, da

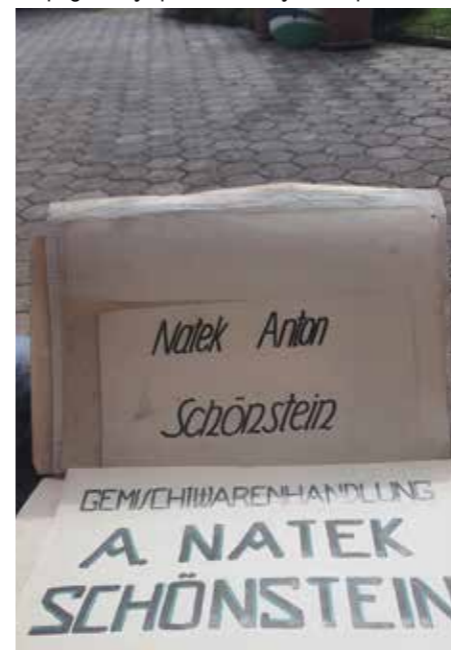

Foto osebni arhiv

Foto osebni arhiv

imam lahko železna vrata, ki so stara več kot 800 let, kot aktivna pri vходу v klet.« Kupil jih je na šoštanjskem odpadu.

Njegova zbirka je res posebna. V njej so na primer note iz glasbene šole Šoštanj, še napisane na roko in to iz časov, ko je bila glasbena šola še v Sindikalnem domu Šoštanj (zdaj so tam večnamenski prostori, med drugim NLB). Ponosen je na to zbirko. »Šoštanj ima bogato glasbeno zgodovino, premalo se je zavedamo,« pravi tudi o zapuščini, s katero se ne ravna pravilno. Ogromno gradiva je sam našel v omarah, ki so jih zmetali na prosto, žal mu je tudi, da so se odlični klavirji iz glasbene šole prodali na licitaciji, namesto da bi se uporabljali ali hranili v muzej. Ker je sam igral pri Pihalnem orkestru Zarja deset let in pel v zboru Svoboda petindvajset let, ve, o čem govori. Veliko dokumentacije je vezane na kraj Gaberke, nekaj pa je splošne. Veliko je fotografij, rokopisov ...

Kot mladince so ga zanimali hribi, zato je v Gaberkah skupaj s prijateljem Juretom Apšnerjem ustanovil planinsko sekcijo, ki je delovala pod okriljem PD Velenje. Organiziral je prvi planinski ples in tudi tekmovanje v orientaciji, a življenje je v različnih obdobjih naklonjeno različnim stvarim.

Ko ga vprašam, zakaj je marsikaj opustil, pove, da je moral. Človek se nekaterih stvari prenasiti, a tudi časa ni bilo. »Res ni šlo drugače, kot da sem določene stvari opustil in potem ko nekaj prekineš, je težko kar tako nadaljevati,« spregovori o časih, ko sta z ženo hodila v službo, sama vzgajala tri otroke Valentino, Domna in Niko, jih vozila po krožkih, skrbela za starše, da gradnje hiše sploh ne omenjamo. »Cajt nima časa?« sem se pošalila in izvedela, da je želel obuditi tudi nekoč zelo uspešni Šaleški oktet. A žal ni bilo dovolj energije (beri pravih glasov). Manj znano mi je bilo, da je tri leta pel pri cerkvenem zboru v Šoštanju.

Je pa vedno gojil ljubezen do gledališča, zato je sodeloval v nekaterih predstavah, če so ga povabili. Dve sezoni je bil tudi v AGL Velenje. Ni mu bilo težko naštudirati vloge in se poistovetiti z likom. Škoda mu je, da Agledaš ne deluje več.

No, zbirateljstvo in ljubezen do zgodovine je ostalo. Kar nekaj zanimivih predmetov je vgrajenih v njegovo hišo, nekaj jih krasi okolico, vsi imajo svojo zgodbo. Pred leti je želel postaviti manjši muzej v bližini svojega doma. Objekt pravzaprav že stoji, tudi v njem je nekaj redkih spominov na preteklost, a nekako je želja upadla. »Priznam, da nimam več takšne zbirateljske energije, bojim se, da nikogar nič več ne zanima,« malo grenko pove, a hkrati oba ugotoviva, da vendar ni tako. Da imajo tudi njegovi otroci prave vrednote in da so tudi v okolju ljudi, ki vedo, da brez preteklosti ni sedanjosti.

Ob odhodu mi je podaril nekaj čudovitih starih primerkov, še prej pa sva poklepetala o aktualnih časih, ko so nekatere vrednote, kot so spoštovanje, delavnost in poslušnost mlajših do starejših, zastarele in preživete. A to je bila zgolj splošna ugotovitev, saj Zdravko ve, da lahko sam živi drugače in da so tudi njegovi otroci samostojni in delovni, kar pa je pravzaprav največja nagrada staršem in svojevrsten uspeh življenja. Tega se Zdravko še kako zaveda.

Na mojo željo, da bi vendarle aktiviral muzej v Gaberkah, pove, da skoraj zagotovo ne. Vendar že sodeluje z Muzejem Velenje, kjer ga vabijo, da bi postavil nekaj tematskih razstav. Nekaj stvari je muzeju že podaril, saj mu je bolj od lastništva pomembno to, da so na pravem mestu in ohranjene. Sicer pa bo svoje zbirke raje pokazal posamično, glede na zanimanje. Glede na videno dokumentacijo lahko rečem, da so zanimive in bi osvetlile marsikatero zgodbo Gaberk in širše. In tudi zato upam, da bova še kdaj brskala po preteklosti.

Foto osebni arhiv

Šoštanj 2121?

Naslov razstave in kataloga ne išče odgovora. Ujemajoče zaporedje števil je le izziv za znanca, da čez sto let zabeleži podoba mesta – tako kot smo jo tokrat mi na podlagi starih fotografij. Če bo stoletni izziv sprejet, bo zanimivo namesto naših razstavljenih diptihov preučevati še fotograf-ske triptihe ...

Zaznamujemo 110 let mesta Šoštanj.

Dokumentarne fotografije Aleksandra Kavčnika fiksirajo vizualno podobo mesta Šoštanj in okolice maja 2021.

Postavljamo jih ob stare fotografije na razglednicah iz zbirke Zvoneta A. Čebula ter iz arhiva Vlada Kojca in Občine Šoštanj.

Mesto poskušamo – kjer je le mogoče – nepristransko in neselektivno opazovati z istega mesta, kot so bile posnete stare fotografije. Označene so tudi geografske koordinate novih posnetkov.

Projekt obsega fotografsko razstavo na šoštanjskem Trgu svobode (od junija do septembra 2021) in katalog v elektronski obliki, v katerem predstavljamo 21 fotografskih zapisov.

ZČ

N 46°22'34.9" E 15°02'33.9"

razglednica, poslana leta 1959, pogled na Šoštanj in proti Družmirju s Pustega gradu

- župnijska cerkev sv. Mihaela v Družmirju, porušena leta 1975
- II. osnovna šola v Šoštanju (IOŠ Bibe Röckal, danes nov objekt Vrtca Šoštanj, zgrajen leta 2014)
- Kajušov dom
- upravno poslopje OLO Šoštanj, danes sedež Občine Šoštanj
- tovarniška poslopja gumbarne in galanterije, porušena, danes stanovanjski bloki
- Gorice, vzpetina nad Šoštanjem
- Družmirsko jezero, nastalo zaradi izkopavanja premoga, največje antropogeno jezero v Sloveniji, ki je na nekaterih mestih globoko že sto metrov
- glasbena šola, zgrajena leta 2019
- mestna tržnica, zgrajena leta 2016
- Glavni trg, prenovljen leta 2020

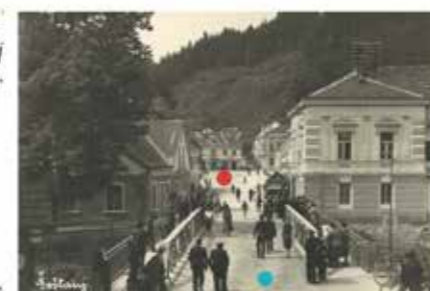
ZČ

N 46°22'38.4" E 15°02'46.7"

razglednica, poslana leta 1900; ena najstarejših ohranjenih, pogled na Glavni trg z »zgornje«, jugozahodne strani

- Glavni trg, središče tržkega in kasneje mestnega dogajanja
- Marijin stebler, postavljen leta 1892, menda je spomin na poplavo, ko je reka Paka zalila spodnji del trga, označuje točka, da katere naj bi segala voda
- upravna zgradba Waschnaggove usnjarne
- stara občinska/tržska hiša z uro in starima zvonoma v stolpiču
- vodnjak ni ohranjen
- Mestna galerija Šoštanj, ustanovljena leta 1998
- leta 1952 podrt Marijin stebler je bil ponovno postavljen leta 1990 in prestavljen na prvotno mesto leta 2020
- prenovljeni trg leta 2020 in preimenovan iz Trga bratov Mravljakov v Glavni trg

ZČ

N 46°22'42.7" E 15°02'46.7"

razglednica, poslana leta 1955, pogled na Glavni trg s »spodnje«, severovzhodne strani

- Glavni trg sredi 20. stoletja
- brez Marijinega stebra
- glavni most čez reko Pako z ločenima conama za pešce
- imena trga v 20. stoletju: Glavni trg (Hauptplatz) Aleksandrovo trg Kralja Petra trg Adolf Hitler Platz Trg maršala Tita Trg bratov Mravljakov neuradno Marijin trg od leta 2020 ponovno Glavni trg
- Marijin stebler ponovno postavljen leta 1990 in prestavljen na prvotno mesto leta 2020

VK

N 46°22'35.4" E 15°02'36.4"

razglednica Šoštanja na začetku 20. stoletja, pogled z Goric

- graščina Tum (Graščina)
- Hotel Avstrija, kasneje Hotel Jugoslavija, danes Kajušov dom
- sodniška palača (zadaj zapori), danes stanovanja
- Mayerjeva vila, danes Vila Mayer
- Pusti grad
- stavba Občine Šoštanj
- Šoštanj je po stoletih mesto, polno zelenja, ki zaštrita stavbe

ZČ

N 46°22'04.7" E 15°02'32.4"

razglednica, poslana leta 1928, pogled z južne strani

- sodniška palača
- usnjarna
- cerkev sv. Mohorja in Fortunata
- graščina Tum
- Uršlja gora
- Gorice
- Široko
- naselje Metleče
- Termoelektrarna Šoštanj

ŠOLA IN VRTEC

Zmaga v finalu EU Code Week

Velenjski gimnazijci maturantje **Aljaž Vetrh, Lan Vrčkovnik, Aljaž Sovič in Jernej Šadl** so dosegli velik uspeh z osvojitvijo 1. mesta in naziva evropskega prvaka EU Code Week Hackathon. Dijaki so tekmovali pod ekippnim imenom Strassium. Tekmovanje je del projekta Europe Code Week, ki ima namen spodbujati zanimanje za programiranje oziroma reševanja problemov s pomočjo informacijske tehnologije.

Preko 50 ekip iz šestih evropskih držav je najprej na državnem nivoju dobilo izziv reševanja različnih problemov današnjega sveta (zavržena hrana, dezinformacije in lažne novice, iskanje služb za mlade, onesnaževanje okolja ...). Njihova naloga je bila, da postavijo koncept rešitve, izdelajo programske orodje (aplikacijo) in svojo idejo nazorno predstavijo. Naloga je zahtevala multidisciplinarni pristop, kjer so morali tekmovalci pokazati znanje programiranja, izdelavo multimedijskih prikazov in večino prezentacije.

Ekipa Strassium je bila izbrana kot najboljša slovenska ekipa in se uvrstila v finalni evropski del tekmovanja.

Ideja naših dijakov je bila, kako uspeti nadzirati in nato zmanjšati količino zavržene hrane pri posameznikih in podjetjih s pomočjo inovativne aplikacije. Ta analizira porabo hrane v shrambi, uporabnika pred potekom roka uporabe opozori in mu priporoča številne recepte, s katerimi lahko to hrano porabi in ne zavrže. Za hitrejšo in učinkovitejšo vnašanje hrane v sistem aplikacija omogoča direktno skeniranje trgovskega računa in takojšen vnos kupljenih izdelkov. Za podjetja so k temu dodali tudi povezano spletno

IVAN JOVAN

stran, da lahko do funkcij sistema dostopajo tudi preko računalnikov in ne le s telefonov.

Za finalni del so se na pobudo mentorja **mag. Ivana Jovana** povezali s podjetjema Gorenje Gostinstvo in Hisense Gorenje in ju vključili v svojo rešitev zmanjšanja problema zavržene hrane. Dijaki upajo, da bodo lahko nadaljevali razvoj aplikacije do nivoja praktične uporabe.

Ekipa Strassium

Foto arhiv ŠCV

Moja domovina ni le moja, to je prostor vseh nas!

Praznovanje je simbol povezovanja in ohranjanja medsebojnih vezi. Najintimnejša praznovanja so tista, ko se zbere družina in slavljencu s pesmijo in dobrimi željami zaželi dobro življenje. Bližnji pa med sabo obnovijo vrednote medsebojne ljubezni, zaupanja in spoštovanja.

So pa tudi praznovanja, ki presegajo družinski krog in zaobjamejo ljudi širše, to so občinska in državna, celo svetovna obeležja. Kjer se prav tako med ljudmi obnavljajo, tkejo vezi skupnih vrednot, kot je ljubezen do doma, domovine, soljudi, svobode, Zemlje ... Takšni kulturni dogodki nas vselej opominjajo, kako pomembno je skupno sodelovanje in sobivanje, in nas navdajo s spoštovanjem in ponosom, da smo lahko del takšne čuječe skupnosti. Na šoštanjski občinski praznik 30. 9. 2021 smo učenci ob 30. obletnici samostojnosti Republike Slovenije in ob 110. obletnici mesta Šoštanj v sodelovanju z Občino Šoštanj iz spoštovanja do ljudi, mesta, domovine izrazili domoljubje in smo s simbolnim dejanjem na šolski trati za športno dvorano OŠ posadili lipo. Drevo, ki je skozi zgodovino Slovencev postalo simbol naše domovine, pod njim pa so naši davni očaki pri kamniti mizi načrtovali svojo prihodnost, se je slišal ubran otroški glas, slišal se je glas učiteljev in glas g.

župana Darka Meniha ter podpravnateljice ge. **Klementine R. Mežnar**. Glasovi so pod lipo zaživeli v najlepšem zvenu, saj so se njihove misli in glasovi povezali v eno samo vez, vez po ohranjanju domoljubja in spoštovanju življenja, o katerem je tako lepo zapisal naš rojak in domovinski pesnik Karel Destovnik - Kajuh: »Lepo je, veš, mama, lepo je živeti, toda, za kar sem umrl, bi hotel še enkrat umreti!«

NIKA OGRIN IN PIA RAMŠAK

Prireditev smo sklenili z zaključno mislijo, da ni smrt tisto, ki nas loči, in življenje ni, kar nas druži, so vezi, ki nas spodbujajo, da le skupaj smo boljši in močnejši! Mladi se vam odraslim zahvaljujemo, da nam privzgate vezi, vezi domoljubja, v katere verjamemo, da bodo povezovale in povezale v skupno dobro vse nas!

Foto arhiv OŠ KDK Šoštanj

Foto arhiv OŠ KDK Šoštanj

Praznujemo 7. obletnico »novega vrtca«

Konec septembra, natančneje v petek, 26. 9. 2014, so se odprla vrata novega vrtca v Šoštanju. Poimenovali smo ga **Biba**.

To je bil velik dogodek za vse, tako odrasle kot otroke. V novih, svetlih, velikih prostorih lahko strokovni delavci z najmlajšimi opravljajo kakovostno delo. Staršem smo v pomoč in kot partnerji vsi skupaj delamo v dobro otrok. Prizadevamo si ustvariti vzpodbudno učno in delovno okolje.

Ob 7. obletnici so nas obiskali gostje: župan Občine Šoštanj gospod **Darko Menih** s svojimi sodelavci in predsednik uprave Esotecha gospod **Marko Škoberne** z vodstvenim timom. Pozdravila jih je gospa ravnateljica **mag. Milena Brusnjak** in izpostavila odlično sodelovanje v vseh teh letih javno-zasebnega partnerstva. V imenu otrok in zaposlenih se je zahvalila za donirana sredstva, s katerimi bodo nabavili didaktični material.

DARJA JELENKO, BERNARDA BOLHA

Foto arhiv Vrtca Šoštanj

Teden otroka v enoti Urška

Teden otroka je projekt **Zveze prijateljev mladine Slovenije**, ki se začne vsak prvi ponedeljek v mesecu oktobru in traja 7 dni.

V okviru letošnje osrednje teme, katere naslov je bil »Razigran uživaj dan«, smo strokovne

delavke otrokom pripravile in organizirale celokupno zanimivih dejavnosti, ki smo jih izpeljali v skladu s priporočili NIJZ-ja.

Teden smo pričeli z igrico Kako sta Bibi in Gusti preganjala žalost?, ki so jo pripravile in zaigrale strokovne delavke.

Ker imamo pred vrtcem veliko prostora, smo uporabili celotno površino za različne gibalne igre, s katerimi smo si popestrili dopoldneve in tako izkoristili toplo jesensko vreme za igro na svežem zraku. Poleg poligona, s pomočjo

ALEKSANDRA STROPNIK

katerega smo se razgibavali in premagovali različne ovire, smo se igrali tudi z žogami, baloni, badmintoni in lovili ter pokali velike milne mehurčke. Aktivni smo bili tudi v glasbenih dejavnostih, saj smo prepevali ob spremljavi klaviature in igrali na male ritmične instrumente.

Pester teden je hitro minil, mi pa že hitimo novim dogodivščinam nasproti.

Foto Aleksandra Stropnik

Foto Aleksandra Stropnik

Razigran uživaj dan

Prvi teden v oktobru pod okriljem Zveze prijateljev mladine poteka Teden otroka, katerega poslanica v letošnjem letu je bila »Razigran uživaj dan!«.

»Otroci in otrokinje! Druženje z igro je primerno za vse starosti! Pred igranjem se pripravite na smeh, dobro voljo in veselje! Povabite še druge! Več vas bo, bolj bo veselo! A igra lahko pomaga pragnati tudi samoto! Nikoli ne izgubite igrivosti! Igrajte se doma, igrajte se na prostem in igrajte se v šoli!«

Boštjan Gorenc - Pižama

Poslanstvo vrtca je, da skozi igro otrokom omogočamo optimalen razvoj na vseh področjih. In kaj je lepšega kot pogled na skupino razigranih, aktivnih, nasmejanih in veselih otrok. Zakaj je tako? Igra je tako pomembna za otrokov razvoj, da je zapisana tudi v človekovih pravicah. Ob tednu otroka je prav, da se zavemo, kako pomembna je in zakaj jo moramo omogočiti otrokom. Med igro otrok uporablja domišljijo, ustvarja in raziskuje

svet okoli sebe, igra vloge odraslih in vstopa v interakcijo z vrstniki ali odraslimi. Otrok skozi igro zadovoljuje marsikatero potrebo in ob tem razvija dobro samopodobo, gradi samozavest in se pripravlja na izzive v življenju in še veliko več. V vrtcu ustvarjamo pogoje za igro z organiziranjem okolja, z različnimi priložnostnimi materiali, s socialnimi igrami in pobegom v svet pravljic.

Foto arhiv Vrtca Šoštanj

SILVIJA VRHOVNIK GORŠEK

Igra, ki je tako pomembna dejavnost v otroštvu, naj ima prostor in čas v vsakem dnevu otrokovega življenja. Opazujemo otroke v njihovi igri in jim dajmo krila z zanimanjem in razumevanjem njihove igre. Vse obveznosti in skrbi jih bodo počakale v odraslosti, ne hitimo.

September v enoti Mojca

S septembrom se je začelo novo šolsko in s tem tudi vrščevsko leto. Komaj smo čakali, da smo spet skupaj.

Nekateri otroci so odšli v šolo, nam pa se je pridružilo nekaj novincev. Otroci so razigrani, vedoželjni, veseli, polni energije, zato smo jim v mesecu septembru pripravile najrazličnejše dejavnosti. Pripravile smo tudi planinski pohod in teden s Piko Nogavičko. Pika jih je obiskala vsak dan, jih naučila svoje pesmi in pripravila različne dejavnosti tako v igralnici kot tudi na prostem.

Foto Anja Cafuta

ŠPELA BOŽIČ

Čudovita in barvita jesen

Mesec oktober nam je pričaral prav lepo jesensko pravljico. Jesen smo pozdravili tudi v Vrtcu Šoštanj. Otroke in njihove starše smo prosili za različne jesenske pridelke (buče, kostanj, koruzo, želod ...), ki smo si jih najprej dobro ogledali in jih spoznali, prepoznali, nato pa smo iz njih pripravili razne dekoracije v vrtcu, izdelali izdelke, se z njimi igrali in jih uporabili tudi kot sredstvo pri igri.

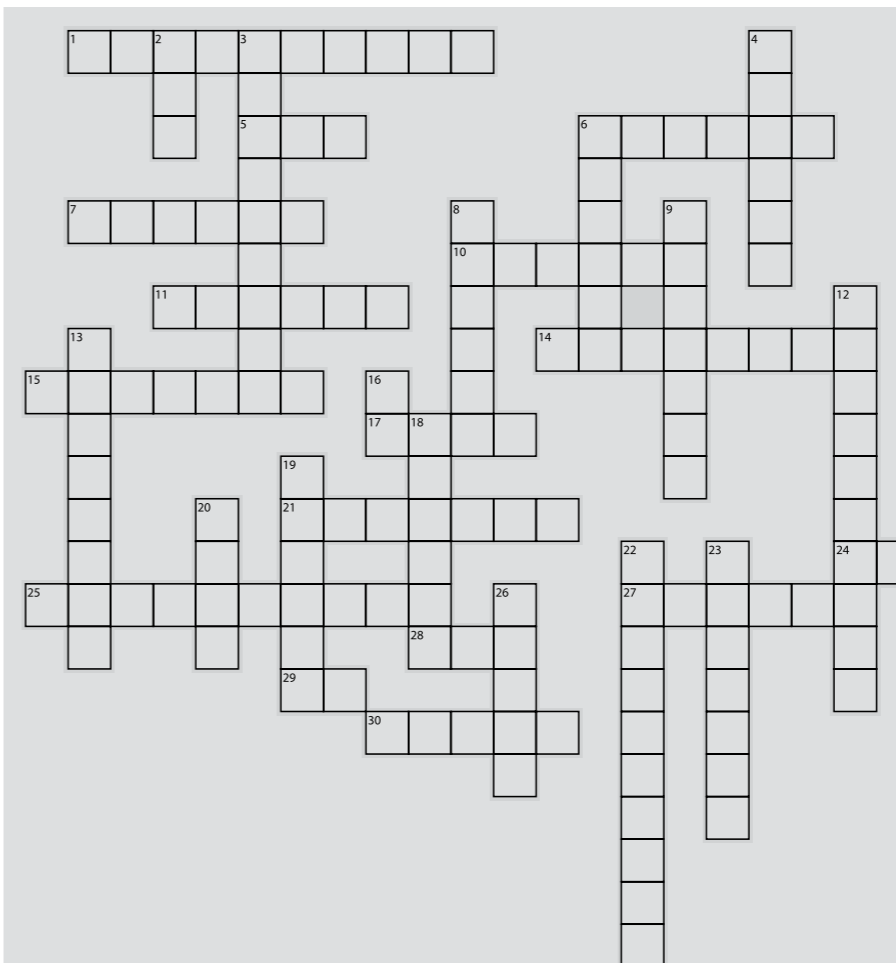
Skoraj vsak dan smo se otroci drugega starostnega obdobja odpravili v gozd, kjer smo si ogledali lepoto narave, nabirali jesenske plodove, jih prinesli v vrtec, si jih tam še podrobneje ogledali, jih spoznali ali prepoznali. Z njimi smo se igrali, ustvarjali, izdelovali izdelke in si okrasili ter pričarali jesen tudi v vrtcu. Ta mesec bi morali imeti tudi jesensko srečanje s starši, ker pa nam razmere druženja ne dopuščajo, smo strokovne delavke vrtca to srečanje izvedle v dopoldanskem času kar same skupaj z otroci. Nekateri oddelki so odšli v gozd, kjer so imeli igre v gozdu, orientacijske pohode, iskanje tetke jeseni. Nekateri oddelki pa so zaradi slabega vremena izvedli srečanje v igralnicah, kjer so imeli razne jesenske dejavnosti in delavnice. Izdelovali so tudi velika strašila, ki so jih postavili na razstavo v vrtcu. Vse smo skrbno dokumentirale, fotografirale in fotografije poslane staršem. Odzivi s strani staršev so bili pozitivni.

Foto arhiv Vrtca Šoštanj

SARA STEINER

RAZVEDRILO

AMADEJA KOMPREJ BERCE

VODORAVNO

- Blondinec
- Neznani dejavnik
- Svetlobni pojav ob nevihtah
- Emirjevo področje
- Japonski bojevnik, oblečen v črnino
- Umorjeni član Beatlov (John)
- Krajan Raven
- Glava trakuje
- Umrli dirkač Lauda
- Leta 1912 potopljeni Angleški luksuzni parnik
- Simon Jenko
- Ekspert za sistematiko
- Izgovarjanje glasu A namesto O
- Grška boginja nesreče
- Teja Oblak
- Ara

NAVPIČNO

- Citroenov oldtimer
- Priprava za osipanje
- Nasprotje veselja
- Ameriška filmska igralka Bullock
- Vetni jopič s kapuho
- Preprosta svetilka s steklenim ohišjem
- Oseba, ki se za kaj zanima
- Alkaloid iz preobjede
- Emil Navinšek
- Slovenska igralka Mežan
- Afekt
- Drenažna cevka
- Naslada
- Švedski književnik (Ola)
- Plakat

Šale

Blondinka je v družbi prijateljic slišala, kako je za ožilje in zdravje nevaren holesterol, ki se nahaja tudi v olju. Ko je naslednji dan zapeljala avto na servis v avtomehanično delavnico, je rekla mehaniku: »Prosim, da mi zamenjate tudi olje, toda dajte mi takega, ki je hladno stisnjeno in brez holesterola!«

Direktor: »Gospa Marta, ali imate nocoj kaj časa?«

Tajnica, tresoč se od navdušenja, dahne: »Seveda, gospod direktor!«

»No, potem pa prepisite še tole!«

Na bojišču si vojak z daljnogledom ogleduje okolico in zavpije:

»Vodnik! Približujejo se nam vojaki s tanki!«

»So prijatelji ali sovražniki?«

»Verjetno so prijatelji, ker vozijo tako skupaj!«

		6		7		5		
					5		6	4
7			6		8	2		1
5		4		1		8		7
	8						1	
3		7		2		4		9
6		3	4		1			2
8	4		2					
		1		9		6		

Sodišče ...

Imenitna zgradba (Kajuhoва cesta 11) je bila zgrajena leta 1904 in stoji na parcelni številki 843/1. Takrat je še po podatkih GU Velenje vpisana kot stanovanjska stavba, čeprav je bila od vsega začetka namenjena okrajnemu sodišču in s tem povezano dejavnostjo. Stoji ob cesti, ki je nekoč povezovala Savinjsko in Šaleško regijo. (Cesta v Velenje je bila nekoč speljana mimo cerkve sv. Mihaela in skozi Družmirje.)

Umetnostni zgodovinarji so tej četrti rekli vilksa četrt, saj je bilo na tem območju kar nekaj takih

zgradb (Vila Mayer, Kosijeva vila ...), ki stojijo še danes. Prilagamo tloris stavbe (dveh nadstropij) iz leta 1897–98, pridobljen iz Muzeja Velenje, s katerega je razvidno, da so bile spodaj v zadnjem delu ječe z dvoriščem, namenjenim sprehajanju zapornikov. V stavbi je bila zemljiška knjiga, svoje prostore je imel okrožni sodnik, bila je tudi pogajalska soba (Verhandlungs Saal), verjetno zasliševalnica, arhiv ipd. Izjemno lepa zgradba, ki pa je po selitvi opravljanja sodniške dejavnosti v Velenje (po letu 1963, ko se je tja preselila tudi Občina) izgubila svoj pomen in so v njej zdaj stanovanja. Po neimenovanem ustnem viru je bil zadnji sodnik, ki je deloval v Šoštanju, gospod Topolovec. Žal je propadanje vidno zunaj in znotraj.

MILOJKA B. KOMPREJ

Se je pa ohranilo ime, Šoštanjčani še vedno rečemo sodišče in se točno ve, za katero zgradbo gre.

Kot vemo, je bilo sodstvo s številnimi spremembami v sistemu delovanja in pristojnosti v Šoštanju prisotno že od konca 16. stoletja. Med letoma 1623 in 1658 je bilo šoštanjsko deželosodno ozemlje razdeljeno na sodišče v Šoštanju in na sodišče v Velenju (Hribernik 1998, str. 69).

Ob iskanju zapisov o tej zgradbi smo se obrnili na nekatere institucije, od katerih odgovor še pričakujemo. Če ima kdo od bralcev kakšno informacijo, bomo zelo veseli klica ali pisanja.

